

Wykaz skrótów instytucji, czasopism, publikacji, serii wydawniczych i wydawnictw źródłowych*

AA – Archiwum Archidiecezjalne

ACCP – *Acta capitulorum Cracoviensis et Plocensis selecta (1438–1523, 1438–1525)*. Wyd. B. Ulanowski. AKH. T. VI. Kraków 1891

ACI – *Acta capitulorum nec non iudiciorum ecclesiasticorum selecta*. T. 1–3. Wyd. B. Ulanowski. Kraków 1902–1918

ActaEpKr – *Acta episcopalia Cracoviensia* w AMetrKr

AD – Archiwum diecezjalne

AGAD – Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie

AGZ – *Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tzw. bernardyńskiego we Lwowie*. T. 1–25. Wyd. O. Pietruski, X. Liske, A. Prochaska. Lwów 1868–1935

Akta unii – *Akta unii Polski z Litwą 1385–1791*. Wyd. S. Kutrzeba, W. Semkowicz. Kraków 1932

AKapKr – Archiwum Kapituły Katedralnej w Krakowie

AMetrKr – Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie

AKH – „Archiwum Komisji Historycznej [Polskiej] Akademii Umiejętności”

AKP – „Archiwum Komisji Prawniczej [Polskiej] Akademii Umiejętności”
Album studiosorum – Album studiosorum Universitas Cracoviensis. T. 1–2.

Wyd. B. Ulanowski, A. Chmiel. Kraków 1887–1892

AOfKr – *Acta officialatus Cracoviensis* w AMetrKr

AP – Archiwum Państwowe

* Autorzy dalszych tomów wydawnictwa *Średniowiecze polskie i powszechne* proszeni są o stosowanie skrótów według niniejszego wykazu.

- AS – *Archiwum książąt Lubartowiczów Sanguszków w Sławucie*. T. 1–7. Wyd. Z.L. Radziwiński, P. Skobielski, B. Gorczak. Lwów 1887–1910
- ASP – *Akta Stanów Prus Królewskich*. T. 1–7. Wyd. K. Górski, M. Biskup, L. Janosz-Biskupowa. Toruń 1955 – Warszawa 1986
- BCzart – Biblioteka Czartoryskich w Krakowie
- BJ – Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
- BN – Biblioteka Narodowa w Warszawie
- BOssol. – Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu
- BP – *Bullarium Poloniae*. T. 1–6. Wyd. S. Kuraś, I. Sułkowska-Kurasiowa. Romae–Lublin 1982–1998
- BPAN – Biblioteka PAN (z podaniem miasta)
- BRacz. – Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu
- BUniw. – biblioteka uniwersytecka (z podaniem miasta)
- BurgKrak – *Burgrabiowie zamku krakowskiego XIII–XV wieku*. Spisy. Oprac. W. Bukowski. Kórnik 1999
- CDBoh – *Codex diplomaticus et epistolaris Regni Bohemiae*. T. 1–5. Wyd. G. Friedrich, I. Šebanek, S. Dušková. Pragae 1907–1982
- CDHung – *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis*. T. 1. Wyd. G. Fejér. Budae 1829 i następne tomy
- CDPruss – *Codex diplomaticus Prussicus. Urkundensammlung zur ältern Geschichte Preussens*. T. 1–6. Wyd. J. Voigt. Königsberg 1836–1861
- CDSil – *Codex diplomaticus Silesiae*. T. 1–36. Breslau 1856–1936
- CDSR – *Codex diplomaticus Saxoniae Regiae*. T. 1. Leipzig 1889
- CE – *Codex epistolaris saeculi decimi quinti*. T. 1–3. Wyd. A. Sokołowski, J. Szujski, A. Lewicki. Kraków 1876–1894
- Cracovia Artificum Supplementa – *Cracovia Artificum. Supplementa*. [1]: 1410–1412, 1421–1424; [2] 1433–1440; [4] 1441–1450; [5] 1451–1460; [6] 1462–1475. Wyd. B. Przybyszewski. Kraków 1985, 1988, 1993, 2000, 2001
- CP-H – „Czasopismo Prawno-Historyczne”
- CV – *Codex epistolaris Vitoldi magni ducis Lithuaniae 1376–1430*. Wyd. A. Prochaska. Kraków 1882
- Daniłowicz – I. Daniłowicz: *Skarbiec dyplomatów papieskich, cesarskich, królewskich*. T. 1–2. Wyd. J. Sidorowicz. Wilno 1860–1862
- DH – [Jan Długosz] *Johannis Dlugossii s. Longini canonici Cracoviensis Historiae Polonicae libri XII*. T. 1–5. Wyd. Ż. Pauli. W: *Opera omnia X–XIV*. Kraków 1873–1877 (tłumaczenie polskie – K. Mecherzyński. T. 4–5. Kraków 1868–1869)
- DHn – [Jan Długosz] *Johannis Dlugossii Annales seu cronicae incliti Regni Poloniae*. Lib. I–XII. Warszawa 1964–2003
- Dogiel – *Codex diplomaticus regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae*. Wyd. M. Dogiel. T. 1–4. Wilnae 1758–1764

- DKMaz – *Dokumenty kujawskie i mazowieckie przeważnie z XIII w.* Wyd. B. Ulanowski. AKH. T. IV. Kraków 1888
- DSZK – *Dokumenty sądu ziemskiego krakowskiego (1302–1453).* Wyd. Z. Perzanowski. Wrocław 1971
- FRB – *Fontes Rerum Bohemicarum.* T. 1–5. Pragae 1871–1893
- Gr. – księgi sądowe grodzkie (uzupełnione nazwą grodu i określeniem serii, np. Gr. Kraków 2)
- Hruszewski – *Materialy do istorii suspilno-polityčnych i ekonomičnych widnosyn zachidnoj Ukrainy.* Wyd. M. Hrušewskyj. „Zapysky Naukovoho Towarystwa im. Šewčenka” 1905 [Lviv 1906], T. 63–64
- JH – *Regesta historico-diplomatica Ordinis S. Mariae Theutonicorum 1198–1525.* T. 1–2. Wyd. E. Joachim, W. Hubatsch. Göttingen 1984–1950
- Inventarium – *Inventarium omnium et singulorum privilegiorum [...] in Archivo Regni in arce Cracoviensi.* Wyd. E. Rykaczewski. Lutetiae Parisiorum–Berolini–Posnaniae 1862
- Jus Polonicum – *Jus Polonicum, codicibus veteribus manuscriptis [...].* Wyd. J.S. Bandtkie. Varsoviae 1831
- KDKK – *Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej ś. Wacława.* T. 1–2. Wyd. F. Piekosiński. Kraków 1874–1883
- KDKW – *Kodeks dyplomatyczny katedry i diecezji wileńskiej.* T. 1. Z. 1. Wyd. J. Fijałek, W. Semkowicz. Kraków 1932
- KDmK – *Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa.* Cz. 1–4. Wyd. F. Piekosiński. Kraków 1879–1882
- KDL – *Kodeks dyplomatyczny Litwy.* Wyd. E. Raczyński. Wrocław 1845
- KDM – *Kodeks dyplomatyczny Małopolski.* T. 1–4. Wyd. F. Piekosiński. Kraków 1876–1905
- KDMaz – *Kodeks dyplomatyczny księstwa mazowieckiego.* Wyd. J.T. Lubomirski. Warszawa 1863
- KDP – *Codex diplomaticus Poloniae.* T. 1–3. Wyd. L. Ryzyszczewski, A. Muczkowski. Warszawa 1874–1858; T. 4. Wyd. M. Bobowski. Warszawa 1887
- KDSil – *Kodeks dyplomatyczny Śląska.* T. 1–3. Wyd. K. Maleczyński, A. Skowrońska. Wrocław 1956–1964
- KDW – *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski.* T. 1–4. Wyd. I. Zakrzewski. Poznań 1877–1881; T. 5. Wyd. F. Piekosiński. Poznań 1908; T. 6. Wyd. A. Gąsiorowski, H. Kowalewicz. Warszawa–Poznań 1982; T. 7. Wyd. A. Gąsiorowski, R. Walczak. Warszawa–Poznań 1985; T. 8–10. Wyd. A. Gąsiorowski, T. Jasiński. Warszawa–Poznań 1989–1993; T. 11. Wyd. A. Gąsiorowski, T. Jasiński, T. Jurek, I. Skierska. Poznań 1999
- KDWRacz – *Kodeks dyplomatyczny Wielkiej Polski.* Wyd. E. Raczyński. Poznań 1840

- KHKM – „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
- KTyń – *Kodeks dyplomatyczny klasztoru tynieckiego*. Wyd. S. Kętrzyński, S. Smolka. Lwów 1876
- KUJ – *Codex diplomaticus Universitatis Studii Generalis Cracoviensis*. T. 1–5. Wyd. Ż. Pauli. Kraków 1870–1900
- Knigi – *Knigi Polskoj Koronnoj Metriki XV st.* T. 1: *Księga nr 10 z lat 1447–1454*. Wyd. A. Masłowski, W. Graniczny. „Monumenta iuris”. T. 2. Warszawa 1914
- Kw. Hist. – „Kwartalnik Historyczny”
- KZSP – *Katalog zabytków sztuki w Polsce*
- LB – [Jan Długosz]: *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis*. T. 1–3. Wyd. A. Przezdziecki. W: *Opera omnia VII–IX*. Kraków 1883–1884
- Liber Ciolek – *Liber cancellariae Stanislai Ciolek. Ein Formelbuch der polnischen Königskanzlei aus der Zeit der husitischen Bewegung*. T. 1–2. Wyd. J. Caro. Wien 1871–1874 („Archiv für österreichische Geschichte” [Wien] 1871, Bd. 42; [Wien] 1874, Bd. 52)
- LBS – *Lehns- und Besitzurkunden Schlesiens und seiner einzelnen Fürstenthümer im Mittelalter*. T. 1–2. Wyd. C. Grünhagen, H. Markgraf. Leipzig 1881–1883
- LEC – *Liv-, Est- und Curländisches Urkundenbuch nebst Regesten*. Hrsg. F.G. von Bunge. [Abt. 1] Bd. 1–11; [Abt. 2] Bd. 1–3. Reval–Moskau 1853–1914
- Lites – *Lites ac res gestae inter Polonos Oridemque Cruciferorum* – wyd. 1: T. 1–3. Wyd. T. Działyński. Poznań 1855–1856, *Supplementum*. Opr. Z. Celichowski. Poznań 1880; wyd. 2: T. 1–2. Wyd. L. Zakrzewski. T. 3. Wyd. J. Karwasińska. Poznań 1890–Warszawa 1935; wyd. 3: T. 1. Wyd. H. Chłopocka. Wrocław–Warszawa 1970
- LR – *Księga dochodów beneficjów diecezji krakowskiej z r. 1529 (tzw. Liber retaxationum)*. Wyd. Z. Leszczyńska-Skrętowa. Wrocław 1968
- MGH S – *Monumenta Germaniae Historica. Seria Scriptores*. T. 1–32. Hannoverae 1826–1913
- Mies. Her. – „Miesięcznik Heraldyczny”
- MK – Metryka Koronna w AGAD
- MPH – *Monumenta Poloniae Historica*. T. 1–6. Lwów 1864–Kraków 1893
- MPHn – *Monumenta Poloniae Historica. Series nova*. T. 1–11. Warszawa 1946–1994
- MPV – *Monumenta Poloniae Vaticana*. T. 1–6. Wyd. J. Ptaśnik; T. 8. Wyd. E. Długopolski; T. 9. Wyd. S. Szczur; T. 10. Wyd. M.D. Kowalski. Kraków 1913–2002
- MRPS – *Matricularum Regni Poloniae Summaria*. T. 1–4, 5/1. Wyd. T. Wierzbowski; T. 5/2. Wyd. J. Płocha, A. Rybarski, I. Suł-

- kowska-Kurasiowa. Warszawa 1905–1919, 1961 (litera „S” po numerze tomu oznacza *Supplementum*)
- NKRK – *Najstarsze księgi i rachunki miasta Krakowa 1300–1400*. Wyd. F. Piekosiński, J. Szujski. Kraków 1878
- NKSN – *Najstarsza księga sądu najwyższego prawa niemieckiego na zamku krakowskim*. Wyd. A. Kłodziński. AKP. T. 10. Kraków 1936
- Nowy KDMaz – *Nowy kodeks dyplomatyczny Mazowsza*. Cz. 2–3. Wyd. I. Sułkowska-Kuraś, S. Kuraś przy współud. K. Pacuskiego i H. Wajsa. Wrocław 1989, Warszawa 2000
- ProchMat – *Materiały archiwalne wyjęte głównie z Metryki Litewskiej od 1348 do 1607 r.* Wyd. A. Prochaska. Lwów 1890
- PrUB – *Preußisches Urkundenbuch*. Wyd. R. Philippi, P.K. Woelky, A. Seraphim, N.G. Elwert, M. Hein, E. Maschke, H. Koepen, C. Conrad. T. 1–5. Königsberg–Marburg 1882–1971
- Prz. Hist. – „Przegląd Historyczny”
- PSB – *Polski słownik biograficzny*
- Rachunki Jagiełły i Jadwigi – *Rachunki dworu króla Władysława Jagiełły i królowej Jadwigi z lat 1388–1420*. Wyd. F. Piekosiński. Kraków 1896
- RAUhf – „Rozprawy [Polskiej] Akademii Umiejętności, Wydział Historyczno-Filozoficzny”
- RHer – „Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego”
- Rocz. Hist. – „Roczniki Historyczne”
- Rocz. Krak. – „Rocznik Krakowski”
- Rocz. TNT – „Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu”
- Rśl – *Regesty śląskie*. T. 1–5. Red. W. Korty. Wrocław 1975–1992
- SHGKr – *Słownik historyczno-geograficzny województwa krakowskiego w średniowieczu*. Cz. 1–3. Opr. W. Bukowski, J. Kurtyka, J. Laberscheck, Z. Leszczyńska-Skrętowa, F. Sikora, J. Wiśniewski, M. Wolski, A. Marzec, M. Wilamowski. Wrocław–Kraków 1980–2003
- SPPP – *Starodawne prawa polskiego pomniki*
- SPPP II – *Starodawne prawa polskiego pomniki*. T. 2: *Z ksiąg rękopiśmiennych dotąd nie użytych, głównie zaś z ksiąg dawnych sądowych ziemskich i grodzkich ziemi krakowskiej*. Wyd. Z. Helcel. Kraków 1870.
- SPPP VII/2 – *Starodawne prawa polskiego pomniki*. T. 7. Cz. 2: *Inscriptiones clenodiales ex libris iudicialibus palatinatus Cracoviensis*. Wyd. B. Ulanowski. Kraków 1885
- SPPP VIII – *Starodawne prawa polskiego pomniki*. T. 8: *Antiquissimi libri iudiciales terrae Cracoviensis*. Wyd. B. Ulanowski. Kraków 1884–1886
- St. Hist. – „Studia Historyczne”
- St. Żr. – „Studia Źródłoznawcze”
- SRS – *Scriptores rerum Silesiacarum*. T. 1–37. Breslau 1864–1893

SRP – *Scriptores rerum Polonicarum*

SRPrus – *Scriptores rerum Prussicarum*. T. 3. Wyd. T. Hirsch, M. Töppen, E. Strehlke. Leipzig 1866

SSS – *Słownik starożytności słowiańskich*. Red. G. Labuda, Z. Stieber. T. 1–7. Wrocław 1961–1982

SUB – *Schlesisches Urkundenbuch*. T. 1–5. Wyd. H. Appelt, W. Irgang. Köln–München 1963–1993

TP – Teki A. Pawińskiego

TP I – *Liber quitantiarum Aleksandri regis ab. a. 1502 ad a. 1506*. Warszawa 1897

TP II – *Liber quitantiarum regis Casimiri ab. a. 1484 ad 1488*. Warszawa 1897

TP III–V – *Księgi sądowe łączyckie (1385–1419)*. Wyd. A. Pawiński. Warszawa 1897–1898

TP VII – *Księgi sądowe brzesko-kujawskie*. Wyd. J.K. Kochanowski. Warszawa 1905

UB – *Urkundliche Beiträge zur Geschichte des Hussitenkriegs*. Wyd. F. Palacky. T. 1–2. Praha 1873

Уляницкий – *Материалы для истории взаимных отношений России, Польши, Молдавии, Валахии, и Турции в XIV–XV вв.* Wyd. В.А. Уляницкий. Москва 1887

UrzCentr – *Urzednicy centralni i nadworni Polski XIV–XVIII wieku. Spisy*. Red. A. Gąsiorowski. Kórnik 1992

UrzŁecz – *Urzednicy łączyccy, sieradzcy i wielunscy XIII–XV wieku. Spisy*. Opr. J. Bieniak, A. Szymczakowa. Wrocław 1985

UrzKrak – *Urzednicy województwa krakowskiego XVI–XVIII wieku. Spisy*. Opr. S. Cynarski, A. Falniowska-Gradowska. Kórnik 1990

UrzMp – *Urzednicy małopolscy XII–XV wieku. Spisy*. Opr. J. Kurtyka, T. Nowakowski, F. Sikora, A. Sochacka, P.K. Wojciechowski, B. Wyrozumska. Wrocław 1990

UrzMp Uzupełn – *Uzupełnienia do spisów urzędników małopolskich XII–XVIII wieku*. Opr. W. Bukowski, A. Falniowska-Gradowska, W. Kłaczewski, J. Kurtyka, F. Sikora. W: *Burgrabiowie zamku krakowskiego XIII–XV wieku. Spisy*. Opr. W. Bukowski. Kórnik 1999

UrzPod (Przyboś) – *Urzednicy województwa podolskiego XV–XVIII. Spisy*. Opr. K. Przyboś. Kraków 1994

UrzPod – *Urzednicy podolscy XIV–XVIII wieku*. Opr. E. Janas, W. Kłaczewski, J. Kurtyka, A. Sochacka. Kórnik 1998

UrzRus – *Urzednicy województwa ruskiego XIV–XVIII wieku. Spisy*. Opr. K. Przyboś. Wrocław 1987

UrzSand – *Urzednicy województwa sandomierskiego XVI–XVIII wieku. Spisy*. Opr. K. Chłapowski, A. Falniowska-Gradowska. Kórnik 1993

- UrzWp – *Urzednicy wielkopolscy XII–XV wieku. Spisy*. Opr. M. Bielińska, A. Gąsiorowski, J. Łojko. Wrocław 1985
- Weise – *Die Staatsverträge des Deutschen Ordens in Preussen im 15 Jahrhundert*. T. 1–3. Wyd. E. Weise. Königsberg 1939–Marburg 1966
- VL – *Volumina legum. Przedruk zbioru praw staraniem XX. Pijarów w Warszawie od r. 1732 do r. 1782 wydanego*. T. 1. Wyd. J. Ohryzko. Petersburg 1859
- Zap. Hist. – „Zapiski Historyczne”
- Zapiski sandomierskie – *Zapiski sądowe województwa sandomierskiego 1395–1444*. Wyd. F. Piekosiński. AKP. T. 8. Cz. 1. Kraków 1907
- ZBL – „Zeitschrift für Bayerische Landesgeschichte”
- ZDKK – *Zbiór dokumentów katedry i diecezji krakowskiej*. Cz. 1–2. Wyd. S. Kuraś. Lublin 1965–1973
- ZDM – *Zbiór dokumentów małopolskich*. Cz. 1–8. Wyd. S. Kuraś, I. Sułkowska-Kurasiowa. Kraków–Wrocław 1962–1975
- ZDMog – *Zbiór dyplomów klasztoru mogińskiego przy Krakowie*. Wyd. E. Janota. Kraków 1865
- ZDPaul – *Zbiór dokumentów zakonu oo. Paulinów w Polsce*. T. 1. Wyd. J. Fijałek. Kraków 1938
- Ziem. – księgi sądowe ziemskie (uzupełnione nazwą ziemi i określeniem serii, np. Ziem. łączycka 3)
- ZN – Zeszyty Naukowe